

GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP & PHÒNG CHỐNG BẠO LỰC TRẺ EM CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH GIÁO DỤC MẦM NON TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI

Đặng Lan Phương, Ngô Thị Ánh

Trường đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Đối với các trường sư phạm, giáo dục đạo đức nghề nghiệp là một nhiệm vụ đặc biệt quan trọng nhằm hình thành và phát triển các phẩm chất và năng lực cần thiết của người giáo viên tương lai. Với sinh viên ngành Giáo dục mầm non, giáo dục đạo đức nghề nghiệp càng có ý nghĩa quan trọng, bởi vì đối tượng chăm sóc, giáo dục của họ là trẻ em dưới 6 tuổi, độ tuổi non nớt nhất của cuộc đời, các em rất cần sự chăm sóc, yêu thương của cô giáo. Vì vậy, việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng tránh bạo lực trẻ em cần được chú trọng ngay từ khâu đào tạo giáo viên mầm non tại hệ thống các trường sư phạm. Bài báo là kết quả nghiên cứu thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em cho sinh viên chuyên ngành giáo dục mầm non và đề xuất một số biện pháp nâng cao hiệu quả nội dung giáo dục này tại trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Từ khóa: đạo đức nghề nghiệp, mầm non, bạo lực trẻ em.

Nhận bài ngày: 20.4.2020; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày: 15.5.2020

Liên hệ tác giả: Đặng Lan Phương; Email: dlphuong@hnmu.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong sự nghiệp giáo dục và đào tạo, đội ngũ giáo viên mầm non (GVMN) có vị trí đặc biệt quan trọng, thực hiện nhiệm vụ nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ từ 3 tháng tuổi đến 6 tuổi, đây là giai đoạn trẻ phát triển rất nhanh về nhiều mặt thể chất, tình cảm, trí tuệ, thẩm mỹ, là giai đoạn đầu của quá trình phát triển nhân cách. Có thể nói đội ngũ GVMN là yếu tố then chốt góp phần tạo sự khởi đầu để phát triển ở trẻ những chức năng tâm sinh lý, năng lực và phẩm chất mang tính bền vững, những kỹ năng sống cần thiết, phù hợp với lứa tuổi, khơi dậy những khả năng tiềm ẩn, chuẩn bị tốt cho sự phát triển của trẻ trong các giai đoạn sau. Đối với các trường sư phạm, giáo dục đạo đức nghề nghiệp có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc giúp sinh viên hình thành và phát triển các phẩm chất và năng lực cần thiết của người giáo viên tương lai. Với sinh viên ngành giáo dục mầm non (GDMN), giáo dục đạo đức nghề nghiệp càng có ý nghĩa quan trọng, bởi vì đối tượng chăm sóc, giáo

dục của họ là trẻ em dưới 6 tuổi, độ tuổi non nớt nhất của cuộc đời, các em rất cần sự chăm sóc, yêu thương của cô giáo. Chính vì vậy, đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo đội ngũ giáo viên mầm non, trong đó có giáo dục đạo đức nghề nghiệp là một trong những nhiệm vụ hàng đầu của các trường cao đẳng và đại học để thực hiện thành công đổi mới giáo dục.

2. NỘI DUNG

Đạo đức nghề nghiệp của GVMN luôn là vấn đề nhận được sự quan tâm đặc biệt của xã hội. Nhà giáo dục Nga K.D.Usinxki đã khẳng định, việc giáo dục trẻ em, tất cả phải dựa vào nhân cách của nhà giáo dục. Bởi vậy, để làm tốt được sứ mệnh cao cả của mình người GVMN phải có chuyên môn vững vàng, lối sống trong sáng, nhân cách tốt đẹp, trên hết là tấm lòng bao dung, nhân ái của người mẹ, tận tâm chăm sóc, nuôi dạy trẻ mầm non, trong đó đạo đức là phẩm chất quan trọng nhất. Điều này có nghĩa là đạo đức nghề nghiệp của người giáo viên có vai trò là mục tiêu, động lực giúp cho họ hoàn thành nhiệm vụ giáo dục vẻ vang của mình, là “người mẹ hiền thứ hai” trong chăm sóc và giáo dục trẻ mầm non. Trong nghiên cứu của mình, tác giả Nguyễn Thị Thủy đã đưa ra khái niệm “Đạo đức nghề nghiệp của giáo viên mầm non là hệ thống các nguyên tắc, quy tắc, chuẩn mực đạo đức mà giáo viên mầm non cần có khi hoạt động trong lĩnh vực giáo dục và chăm sóc trẻ mầm non, quy định điều chỉnh nhận thức, hành vi ứng xử thái độ của giáo viên mầm non nhằm hình thành nhân cách cách tốt đẹp cho trẻ mầm non”. Cốt lõi trong đạo đức nghề nghiệp của giáo viên mầm non là quan hệ giữa giáo viên mầm non với trẻ mầm non. Giáo viên mầm non phải quý trẻ, yêu nghề, đây là tố chất cơ bản nhất trong đạo đức nghề nghiệp của người GVMN. Chính cô giáo mầm non là những người thầy đầu tiên dẫn dắt học trò của mình trở thành con người có đạo đức cao đẹp, có trí tuệ sâu rộng. Dấu ấn nhân cách của trẻ mầm non được in đậm từ dấu ấn nhân cách của giáo viên mầm non. Để chăm sóc và giáo dục trẻ em mầm non phát triển tốt về thể chất, tinh thần thì mỗi người giáo viên mầm non phải dành trọn công sức và tâm huyết của mình để trao lại cho học trò thứ tài sản vô giá, đó là “đạo làm người”, hết lòng yêu thương học sinh. Chính tình yêu thương trẻ vô bờ bến là động lực thúc đẩy mỗi người GVMN luôn gắn bó, thiết tha với học sinh của mình.

Bản thân nghề giáo viên mầm non (GVMN) là một nghề khó và rất vất vả, đòi hỏi ở người giáo viên phải có tình yêu thương trẻ, tính kiên nhẫn, sự linh hoạt, mềm dẻo và sáng tạo. Trong quá trình tổ chức các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ, giáo viên mầm non cùng một lúc phải đóng nhiều vai trò: vừa là người mẹ, là bác sĩ, vừa là người cô giáo, là nghệ sĩ cùng học, cùng chơi, cùng đóng kịch, hát múa với trẻ. Thời gian làm việc thực tế của giáo viên mầm non thường kéo dài từ 9-10 h/ngày, các cô giáo luôn bị áp lực từ khối lượng công việc hàng ngày. Bên cạnh đó, điều kiện làm việc của giáo viên mầm non còn nhiều thiếu thốn về cơ sở vật chất, chưa kể số lượng trẻ trong lớp thường đông, trẻ có sự phát triển không đồng đều, nhiều trẻ nghịch ngợm, quấy khóc, tăng động, tự kỷ...những sự cố đến từ hoàn cảnh khách quan như trẻ nôn trớ, quấy khóc, đánh nhau do đối tượng trẻ còn nhỏ, cơ thể non nớt, nhận thức còn hạn chế. Nếu như người giáo viên mầm non không yêu nghề, mến trẻ sẽ khó vượt qua áp lực công việc, dễ dẫn đến không kiểm chế được cảm xúc của bản thân, không kiểm soát, điều khiển được hành vi của mình, vì vậy đã xảy ra tình

trạng bạo hành trẻ ở một số cơ sở giáo dục mầm non. Trên các phương tiện thông tin đại chúng trong thời gian qua đã đăng tải nhiều vụ việc GVMN bạo hành đối với trẻ nhỏ diễn ra ở nhiều địa phương trên cả nước với mức độ ngày càng nghiêm trọng khiến dư luận và cộng đồng xã hội vô cùng bức xúc. Điều đó đã gióng lên hồi chuông cảnh báo về sự xuống cấp của đạo đức, trách nhiệm và lương tâm nghề nghiệp của giáo viên mầm non. Việc trẻ bị bạo hành không chỉ làm ảnh hưởng đến sự phát triển thể chất và trí tuệ của trẻ mà còn ảnh hưởng sâu sắc đến tinh thần trẻ sau này, nguy hiểm hơn là ảnh hưởng đến tính mạng của trẻ. Chính vì vậy, việc giáo dục tình yêu thương trẻ, ý thức trách nhiệm, đạo đức nghề nghiệp cho và phòng tránh bạo lực trẻ em cần được chú trọng ngay từ khâu đào tạo giáo viên mầm non tại hệ thống các trường sư phạm.

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội với hơn 60 năm xây dựng và phát triển đã đào tạo nguồn giáo viên chất lượng cao cho Thủ đô Hà Nội và cả nước, trong đó có GVMN. Trong công tác đào tạo, nhà trường luôn coi trọng công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho những giáo viên tương lai, coi đây là một phần thiết yếu tạo nên chất lượng giáo dục của nhà trường. Để tìm hiểu thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em cho sinh viên (SV) chuyên ngành GDMN chúng tôi đã tiến hành nghiên cứu, tìm hiểu chương trình đào tạo GVMN của trường Đại học Thủ đô Hà Nội và tiến hành khảo sát bằng Phiếu trưng cầu ý kiến với 20 giảng viên dạy chuyên ngành GDMN, 355 sinh viên hệ cao đẳng và đại học chính quy, 47 cán bộ quản lý và giáo viên tại một số trường mầm non của Hà Nội. Qua kết quả nghiên cứu thực trạng chúng tôi nhận thấy: gần 60% sinh viên tham gia khảo sát lựa chọn nghề giáo viên mầm non vì yêu nghề và yêu trẻ nhỏ, có đến 71,3% sinh viên đánh giá nghề GVMN là rất cao quý, cho thấy đa số các em đã nhận thức được vai trò của nghề GV nói chung và GVMN nói riêng đúng như cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng đã từng khẳng định: *“Nghề dạy học là nghề cao quý nhất trong những nghề cao quý, nghề sáng tạo nhất trong những nghề sáng tạo vì nó đã sáng tạo ra những con người sáng tạo”*. Chính việc nhận thức được tầm quan trọng của nghề, có ý thức trách nhiệm với công việc mà mình đã lựa chọn cùng với lòng yêu nghề, yêu trẻ, khát khao được cống hiến với nghề ngay từ khi là sinh viên sư phạm sẽ là động lực để những GVMN tương lai vượt qua mọi khó khăn và gắn bó với nghề.

Kết quả khảo sát cho thấy phần lớn sinh viên (chiếm 78%) cho rằng giai đoạn quan trọng nhất trong quá trình hình thành và phát triển các phẩm chất, năng lực cần có của người GVMN là thời gian học tại trường sư phạm. Đây chính là giai đoạn rất quan trọng trong việc hình thành khuynh hướng sư phạm, năng lực sư phạm và phẩm chất của cô giáo mầm non tương lai. Trong giai đoạn này sinh viên được lĩnh hội các kiến thức khoa học giáo dục, hình thành thế giới quan và niềm tin nghề nghiệp. Bên cạnh việc được học kiến thức lý thuyết sinh viên còn được tham gia các hoạt động thực hành sư phạm (THSP), thực tập sư phạm (TTSP) giúp các em làm quen với những công việc thực tế ở trường mầm non (MN), đây chính là cơ sở nền tảng để hình thành và phát triển đạo đức nghề nghiệp của người GVMN. Chính vì vậy có đến 95% các giảng viên dạy chuyên ngành GDMN tham gia khảo sát cho rằng việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp là rất quan trọng trong giai đoạn

SV học tại các trường sư phạm.

Kết quả nghiên cứu cũng cho thấy: với 9 phẩm chất cần có của người GVMN, có đến 73,5% số SV được khảo sát cho rằng “Yêu quý trẻ em” là phẩm chất cần thiết, quan trọng nhất của người GVMN, tương tự như vậy 64,7% sinh viên lựa chọn “Có tình thương với trẻ nhỏ” ở mức độ cần thiết nhất. Điều đó cho thấy các em đã nhận thức được rằng, đối với người GVMN tình yêu thương đối với trẻ là tình cảm thiêng liêng, không chỉ dừng lại ở nhận thức mà phải được hiện thực hóa bằng hành động, cử chỉ dành cho trẻ. Khi yêu trẻ như chính đứa con của mình GVMN sẽ tận tâm chăm sóc, giáo dục trẻ một cách vô điều kiện, sẵn sàng đem hết khả năng kiến thức chuyên môn cùng với các kỹ năng sư phạm để chăm lo cho trẻ từ bữa ăn, giấc ngủ đến hoạt động học tập, vui chơi. Ngoài ra, 68,7% sinh viên lựa chọn phẩm chất “Tôn trọng trẻ em” là quan trọng nhất, 60,8% chọn “Kiên trì và nhẫn nại”, 54,9% chọn “Yêu nghề và gắn bó với nghề” cho thấy các em đã xác định đúng những phẩm chất quan trọng, không thể thiếu trong nhân cách của người GVMN, đây là những phẩm chất nền tảng, có vai trò quan trọng tạo nên sự thành công trong nghề nghiệp của mỗi GVMN. Khi được hỏi về suy nghĩ của SV đối với nạn bạo hành trẻ em diễn ra tại các cơ sở GDMN, phần lớn SV đều tỏ thái độ “rất bức xúc” (chiếm 82,8%) hoặc “bức xúc” trước hiện tượng trẻ bị bạo hành ngay tại nơi mà đáng lẽ trẻ cần được chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục với tình yêu thương của các cô giáo. Tuy nhiên, có một số SV (chiếm tỉ lệ 1,1%) tỏ thái độ “bình thường” hoặc “không quan tâm” trước thông tin trẻ bị bạo hành, mặc dù đây là một tỉ lệ không nhiều nhưng cho thấy một số ít sinh viên vẫn bàng quan với những hiện tượng vốn gây nhiều bức xúc cho mỗi người trong xã hội. Đây là những SV mà lý do chọn nghề các em không xuất phát từ tình yêu với trẻ nhỏ mà chỉ vì “học ngành sư phạm mầm non dễ hơn các ngành khác”.

Số liệu khảo sát thu được cho thấy, đa số các ý kiến của SV cho rằng nguyên nhân chủ yếu dẫn đến việc GVMN bạo hành trẻ là do giáo viên không biết kiềm chế và kiểm soát cảm xúc và hành vi của mình (81,4% ý kiến); Công việc của GVMN quá nhiều áp lực (69%) hoặc GV không được đào tạo chuyên môn GDMN. Ngoài ra, việc bạo hành trẻ có thể đến từ nhiều nguyên nhân khác như: “trẻ quấy khóc, không nghe lời giáo viên” (42,3%); “số lượng trẻ trong lớp đông” (38,9%); do “GV có những bức xúc cá nhân” (33,2%) hoặc do sức khỏe GV không tốt tại thời điểm đó. Ý kiến khảo sát các giáo viên đang công tác tại các trường mầm non cũng cho kết quả tương tự, cụ thể là theo ý kiến GVMN có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng bạo hành trẻ trong trường mầm non, ví dụ như “áp lực công việc”; “sự kiểm soát cảm xúc, hành vi” được hơn 80% GVMN tham gia khảo sát lựa chọn. Bên cạnh đó, nguyên nhân “giáo viên không được đào tạo chuyên môn GDMN”, được 63,8% giáo viên mầm non lựa chọn, đây là một thực trạng trong ngành mầm non, nạn bạo hành thường xảy ra ở những nhóm trẻ và trường mầm non ngoài công lập, đặc biệt là những nhóm trẻ chưa được cấp phép. Những người trực tiếp bạo hành trẻ thường chưa được đào tạo chuyên ngành mầm non nên họ thiếu kỹ năng nghề nghiệp, có những hành vi suy thoái đạo đức dẫn đến những vụ việc bạo hành trẻ, làm tổn thương tình cảm và suy giảm niềm tin của phụ huynh, của cộng đồng xã hội đối

với nghề GVMN.

Với mục tiêu tìm hiểu thực trạng về nội dung và các hình thức giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho SV chuyên ngành GDMN, trường Đại học Thủ đô Hà Nội, chúng tôi đã khảo sát thực tế Chương trình đào tạo GVMN tại khoa Sư phạm, trường Đại học Thủ đô Hà Nội cho thấy nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho SV đã được lồng ghép vào một số học phần như: Tâm lý trẻ em lứa tuổi mầm non; Nghề GVMN; Quản lý trong GDMN; Kỹ năng giao tiếp của GVMN...và được thực hiện phối hợp các hình thức như học lý thuyết trên lớp, qua hoạt động thực hành, thông qua rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên và qua thực tập sư phạm. Phân tích Phiếu khảo sát chúng tôi đã nhận được kết quả đánh giá của SV như sau: có 49% sinh viên đánh giá nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng tránh bạo lực trẻ em cho SV chuyên ngành MN được thực hiện “rất hiệu quả”; 48,7% số sinh viên được hỏi đánh giá ở mức “hiệu quả”; 2,3% SV đánh giá nội dung này được thực hiện ít hiệu quả và không có SV nào đánh giá ở mức “không hiệu quả”. Theo ý kiến của SV các hình thức được đánh giá ở mức độ “rất phù hợp” để giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em là: thông qua thực hành xử lý các tình huống sư phạm trong chăm sóc, giáo dục trẻ MN” (chiếm 71,2%), Qua hoạt động thực hành, thực tập sư phạm” (69,8%) và Hoạt động thăm quan, trải nghiệm thực tế tại trường MN” (chiếm 66,4%). Bên cạnh đó, hình thức “Học lý thuyết trên lớp” được 71,5% SV lựa chọn ở mức độ “phù hợp”. Tương tự, có 59,7% SV được hỏi cho rằng hình thức “Nghe báo cáo chuyên đề về đạo đức nghề nghiệp của người GVMN” cũng phù hợp để thực hiện nội dung GD đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em. Còn theo đánh giá của các giảng viên giảng dạy chuyên ngành GDMN các hình thức giáo dục nêu trên, ở các mức độ khác nhau đều phù hợp để thực hiện nội dung GD đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em. Mỗi hình thức đều có ưu thế riêng, tuy nhiên cần kết hợp linh hoạt các hình thức đó để hỗ trợ và nâng cao hiệu quả giáo dục nội dung này cho SV chuyên ngành GDMN.

Từ kết quả khảo sát cho thấy có 49% sinh viên đánh giá nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em đối với SV chuyên ngành MN tại trường đại học Thủ đô Hà Nội được thực hiện “rất hiệu quả”; 48,7% số sinh viên được hỏi đánh giá ở mức “hiệu quả”; 2,3% SV đánh giá nội dung này được thực hiện “ít hiệu quả” và không có SV nào đánh giá ở mức “không hiệu quả”. Như vậy, có thể thấy đa số sinh viên đánh giá cao tính hiệu quả của các hoạt động giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em đã được thực hiện tại trường ĐH Thủ đô Hà Nội. Tuy nhiên, ý kiến của các giảng viên dạy chuyên ngành GDMN lại cho rằng trong thời gian tới cần chú trọng hơn nữa đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho sinh viên chuyên ngành MN thông qua các nội dung và hình thức GD khác nhau, giúp SV nhận thức đúng cũng như rèn luyện các phẩm chất và năng lực cần có của người GVMN tương lai.

Ý kiến của các giảng viên và GVMN tham gia khảo sát về các biện pháp giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em cho thấy những biện pháp sau thường mang lại hiệu quả cao: Tăng cường cho SV thực hành xử lý các tình huống sư phạm trong các HĐ chăm sóc, giáo dục trẻ (85% ý kiến); Giáo dục cho SV về trí tuệ cảm xúc, cách

kiểm chế và kiểm soát hành vi, cảm xúc của bản thân (chiếm 80% ý kiến); Tăng cường các nội dung về giáo dục lòng yêu nghề, yêu trẻ, về đạo đức nhà giáo vào chương trình đào tạo GVMN (70%) ; Tăng cường cho sinh viên xuống thực hành, thực tập, thâm nhập thực tế môi trường làm việc ở trường mầm non nhiều hơn (70% ý kiến). Ngoài ra, các biện pháp như “cho sinh viên tìm hiểu các văn bản quy phạm pháp luật về Điều lệ trường MN, Chuẩn nghề nghiệp GVMN, về Đạo đức nhà giáo, Luật trẻ em, Quyền trẻ em” và “Tổ chức những buổi nói chuyện chuyên đề và chia sẻ về đạo đức nghề nghiệp của người GVMN” cũng nhận được ý kiến đánh giá cao của các thầy cô. Từ kết quả nghiên cứu lý luận và thực tiễn giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em cho sinh viên chuyên ngành GDMN, chúng tôi đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả nội dung giáo dục này cho sinh viên, cụ thể như sau:

Biện pháp 1: Tăng cường nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em vào chương trình đào tạo chuyên ngành mầm non. Cần tăng cường các nội dung về giáo dục đạo đức nhà giáo vào các học phần phù hợp trong chương trình đào tạo GVMN như: Tâm lý trẻ em lứa tuổi mầm non; Giáo dục học mầm non; Nghề giáo viên mầm non; Quản lý trong giáo dục mầm non; Giáo dục kỹ năng sống; Giáo dục giới tính; Tổ chức hoạt động vui chơi, Giáo dục hòa nhập, Kỹ năng giao tiếp của GVMN... giúp sinh viên có được những kiến thức cơ bản về đạo đức nghề nghiệp của người GVMN cũng như các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình hình thành và rèn luyện đạo đức nghề nghiệp của người GVMN tương lai. Có thể đưa vào mục tiêu của học phần nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp, xem đây như là một tiêu chí đánh giá năng lực cần hình thành ở sinh viên khi kết thúc môn học. Khi xây dựng chuẩn đầu ra của ngành học cần chú trọng đến việc hình thành các phẩm chất đạo đức nghề nghiệp của người giáo viên mầm non, coi đây là một trong những tiêu chí nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên mầm non có đầy đủ cả đức và tài.

Biện pháp 2: Nâng cao nhận thức cho sinh viên chuyên ngành mầm non về đạo đức nghề nghiệp của người giáo viên mầm non và vấn đề phòng chống bạo lực đối với trẻ mầm non. Tăng cường nhận thức cho sinh viên về đạo đức nghề nghiệp của người GVMN thông qua các giờ học lý thuyết và thực hành của một số học phần trong chương trình đào tạo, đặc biệt là các môn Giáo dục học mầm non; Nghề giáo viên mầm non; Kỹ năng giao tiếp của giáo viên mầm non; Tổ chức hoạt động vui chơi, Giáo dục hòa nhập... Mỗi giảng viên chuyên ngành GDMN cần ý thức hơn về nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp để có nhiều biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục cho sinh viên, hình thành và phát triển lòng yêu nghề, yêu trẻ cho sinh viên thông qua nội dung các học phần. Cụ thể, cần tích hợp nội dung giáo dục này vào các bài giảng, các hoạt động thực hành nhằm trang bị cho sinh viên kiến thức đặc điểm tâm sinh lý của trẻ mầm non, hiểu về đặc thù và ý nghĩa cao quý của nghề giáo viên mầm non để từ đó giáo dục lòng yêu nghề, mến trẻ, sẵn sàng vượt qua những áp lực, khó khăn của công việc. Đồng thời, nâng cao nhận thức cho sinh viên về vấn đề phòng chống bạo lực trẻ em ở các cơ sở GDMN: các hình thức, đặc trưng, biểu hiện bạo lực với trẻ mầm non, từ đó nhận biết các yếu tố nguy cơ gây bạo lực với trẻ và những ảnh hưởng tiêu cực của bạo lực đối với sự phát triển của trẻ mầm non. Qua đó

giáo dục cho sinh viên lòng yêu nghề, tận tụy, gắn bó với nghề, yêu thương trẻ, biết kiềm chế và điều khiển hành vi cảm xúc của bản thân trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ. Kết hợp nâng cao nhận thức và tổ chức hoạt động thực hành nghề, tạo cơ hội cho sinh viên đi kiến tập, thực hành sư phạm, thâm nhập thực tế môi trường làm việc của mình trong tương lai, có cơ hội tìm hiểu những khía cạnh đa dạng của nghề thông qua quan sát và chia sẻ trực tiếp với các giáo viên mầm non, từ hiểu nghề, sinh viên mới có lòng yêu nghề thực sự.

Biện pháp 3: Đa dạng hóa và đổi mới các hình thức giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em cho sinh viên chuyên ngành giáo dục mầm non. Bên cạnh việc tích hợp, lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em cho SV chuyên ngành mầm non vào các học phần trong Chương trình đào tạo thì cần đa dạng hóa và đổi mới cách thực hiện nội dung này bằng các hình thức sau đây: Tổ chức các buổi nói chuyện chuyên đề, tọa đàm, trao đổi với các chuyên gia giáo dục về chủ đề “Nghề giáo viên mầm non và đạo đức người giáo viên mầm non”, vấn đề bạo lực trẻ mầm non và cách phòng tránh nhằm giúp sinh viên có thêm hiểu biết về nghề và chuẩn bị tốt về tâm lý, biết kiểm soát cảm xúc và hành vi của mình trước những tình huống có thể xảy ra trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ ở trường mầm non, tránh tình trạng bạo lực đối với trẻ. Nhà trường sư phạm cần thường xuyên giáo dục, nhắc nhở SV về tầm quan trọng của việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng tránh bạo lực cho trẻ và xem đây là một nội dung quan trọng trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ; Tổ chức cho sinh viên thực hành thông qua các tình huống sư phạm trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ nhằm rèn luyện kỹ năng kiểm soát cảm xúc của bản thân, biết kiềm chế các xúc cảm tiêu cực để tránh dẫn đến các hành vi bạo lực đối với trẻ. Thực hiện nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp và phòng chống bạo lực trẻ em thông qua hoạt động rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên và hội thi nghiệp vụ sư phạm hàng năm dưới hình thức thi hùng biện hoặc đóng tiểu phẩm; Tăng cường hoạt động thực hành, thực tập sư phạm giúp sinh viên thực hành nghề nghiệp ngay trong quá trình học. Để thực hành nghiệp vụ sư phạm, sinh viên phải vận dụng những kiến thức, kỹ năng của các môn học vào thực tiễn nghề nghiệp của mình, rèn luyện kỹ năng sư phạm, kỹ năng giao tiếp, ứng xử với trẻ mầm non, với cha mẹ trẻ và những người xung quanh; Tổ chức các chuyên đề bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho sinh viên về năng lực nhận biết, kiểm soát hành vi, đặc biệt là kiềm chế các cảm xúc tiêu cực, nhằm giúp SV có những hiểu biết cơ bản về khái niệm cảm xúc, các yếu tố ảnh hưởng đến cảm xúc của GVMN trong hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ MN. Từ đó, SV có thể vận dụng vào trong cuộc sống và hoạt động nghề nghiệp, có ý thức rèn luyện sức khỏe và tâm lý/ sức khỏe tinh thần của cá nhân trong hoạt động nghề nghiệp GDMN. Đồng thời, biện pháp này giúp SV hiểu được cảm xúc của mình và của người khác, biết chia sẻ, đồng cảm, thấu hiểu và quản lý, điều chỉnh cảm xúc của mình và người khác phù hợp nhằm tạo bầu không khí vui vẻ, giải tỏa cảm xúc tiêu cực trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ.

Biện pháp 4: Đầu tư kinh phí và cơ sở vật chất để nâng cao hiệu quả các hoạt động giáo dục nói chung và giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho SV chuyên ngành giáo dục mầm non nói riêng. Cần đầu tư mở trường mầm non thực hành để SV có thể thường